

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Moniky Kyselové a soudkyň JUDr. Michaely Svobodové a Mgr. Marty Polákové ve věci

žalobce: **R. J.**, narozený XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátem JUDr. Alešem Pillerem
sídlem 602 00 Brno, Veselá 237/37

proti
žalovanému: **Česká provincie Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce**
Ježíšova, IČ: 73633089
sídlem 664 61 Rajhrad, Odbojářů 324
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Severínem
sídlem 616 00 Brno, Elišky Machové 41

o 105.545 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu Brno-venkov ze dne 1. února 2018, č. j. 14 C 160/2014-100,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. a III. **potvrzuje**.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 11.280 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Aleše Pillera.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem soudu I. stupně byl žalovaný zavázán k povinnosti zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku částku 105.545 Kč s ročním zákonným úrokem z prodlení od 21. 6. 2014 do zaplacení ve výši 8,05 % (výrok I.) a žaloba byla zamítnuta v části, v níž se žalobce po žalovaném domáhal zaplacení zákonného úroku z prodlení z částky 105.545 Kč od 14. 12. 2012 do 20. 6. 2014 (výrok II.). Dále byl žalovaný zavázán k povinnosti zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 39.120 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce (výrok III.).

91/2018

2. Soud I. stupně tak rozhodl o žalobě na náhradu škody, způsobené žalovaným právnímu předchůdci žalobce (dále jen „žalobci“) tím, že jako zřizovatel Domu Matky Rosy, nedodržel tříměsíční výpovědní lhůtu pro výpověď smlouvy o výkonu funkce ředitele, v důsledku čehož bylo žalobci znemožněno funkci ředitele Domu Matky Rosy po dobu 20 pracovních dnů v měsíci 11/2011 a po dobu následujících tří měsíců, v nichž měla běžet sjednaná tříměsíční výpovědní doba, čímž mu vznikla škoda v podobě nevyplacené odměny ředitele ve smlouvě sjednané výši, což činí 24.545 Kč za 20 pracovních dní měsíce 11/2012 (odměna byla zaplacená pouze za 2 pracovní dny z celkových 22) a 3x 27.000 Kč za tříměsíční výpovědní dobu, celkem tedy 105.545 Kč.
3. Vyšel ze zjištění, že smlouvou o výkonu funkce ze dne 1. 11. 2011 byla upravena práva a povinnosti mezi žalovaným, jakožto zřizovatelem Domova Matky Rosy, a žalobcem jakožto ředitelem (statutárním orgánem) Domova Matky Rosy, že ve smlouvě byl sjednán měsíční plat žalobce ve výši 27.000 Kč hrubého a dále byla sjednána pro výpověď smlouvy pro obě smluvní strany výpovědní doba tří měsíců, jejíž počátek byl stanoven na první den měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně. Dále vyšel ze zjištění, že na společném zasedání vedení žalovaného, statutárních orgánů České provincie kongregace a její provinciální rady dne 25. 9. 2012 byl žalobce odvolán statutárními zástupci žalovaného pro věcné a formální nedostatky v řízení Domova Matky Rosy ze své funkce „statutárního zástupce DMR i ředitele DMR s účinností ke dni doručení výpisu z rejstříku evidovaných právnických osob MKČR obsahujícího tímto zasedáním schválené změny statutárního orgánu DMR“ s tím, že smluvní vztah žalobce jako ředitele Domova Matky Rosy fakticky skončí „v příslušné právní lhůtě“, že dne 8. 11. 2012 podepsala M. D. - předsedkyně správní rady Domova Matky Rosy a E. S., členka správní rady Domova Matky Rosy listinu - Odvolání plných mocí a výpověď smluv, které byly uzavřeny s žalobcem, že zápis o odvolání z funkce ředitele, odvolání plných mocí a výpověď smluv byly žalobci zaslány dne 13. 11. 2012 doporučeně na adresu XXXX, avšak tato zásilka nebyla adresátem vyzvednuta a po uplynutí úložní doby byla vrácena dne 30. 11. 2012 zpět žalovanému, že podle výpisu z registru církví a náboženských společností byl žalobce ředitelem Domova Matky Rosy od 2. 3. 2007 do 4. 11. 2012, že smlouvy o výkonu funkce byla účastníky každý rok „obnovována“, že za 11/2012 byla žalobci vyplacena „mzda“ pouze za dva dny, za 12/2012 mu již nebylo vyplaceno ničeho, že poté, co byl žalobce odvolán z funkce ředitele mu byl zamezen přístup do kanceláře, a že dopisem ze dne 5. 6. 2014, doručeným 19. 6. 2014, žalobce žalovaného vyzval k zaplacení částky 105.545 Kč jako náhrady škody způsobené nedodržením platné smlouvy o výkonu funkce. Na základě uvedených zjištění dospěl k závěru, že žalovaný tím, že jednostranně vypověděl smlouvu o výkonu funkce, obešel platně sjednanou tříměsíční výpovědní dobu pro výpověď, ač si musel být vědoma, že žalobci tímto vznikne škoda, a to minimálně ve formě „ušlé mzdy“. Žalobě na zaplacení žalované částky proto vyhověl, a to včetně požadavku na zaplacení zákonného úroku z prodlení, který však žalobci přiznal až od 21. 6. 2014 s tím, že žalovaný se do prodlení dostal až marným uplynutím dne následujícího po doručení výzvy k zaplacení; pokud žalobce zákonný úrok z prodlení požadoval i za dobu předcházející datu 21. 6. 2014, byla v této části jeho žaloba zamítnuta. O nákladech řízení bylo s ohledem na jeho výsledek rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o.s.ř.
4. Proti tomuto rozsudku se odvolal žalobce, který nesouhlasil s povinností zaplatit žalovanou částku a náhradu nákladů řízení. Předně poukázal na to, že vztah mezi účastníky založený smlouvou o výkonu funkce byl vztahem obchodněprávním řídicím se § 66 a § 566 an. obchodního zákoníku, ve vztahu upraveném předmětnou smlouvou o výkonu funkce tak žalobce vystupoval v pozici mandátáře a žalovaný v pozici mandanta. Uvedl, že 8. 11. 2012 byla žalovaným (mandantem) žalobci (mandatáři) v souladu s § 574 obchodního zákoníku předmětná smlouva vypovězena, 13. 11. 2012 byla výpověď smlouvy žalobci odeslána, žalobce však doporučený dopis nepřevzal, nastala tak fikce doručení výpovědi smlouvy (§ 45 odst. 1 obč. zák.), že pokud při odvolání žalobce z funkce ředitele byl použit soudem I. stupně zmíněný termín „v příslušné právní lhůtě“, jednalo se o lhůtu vyplývající z § 574 odst. 2 obchodního zákoníku, že o úmyslu žalovaného

91/2018

ukončit smluvní vztah s žalobcem dnem doručení výpovědi (a nikoli až o 3,5 měsíce později) svědčí i skutečnost, že po odeslání výpovědi nebyl žalobci umožněn vstup do areálu žalovaného, užívání kanceláře, přístup k bankovnímu účtu aj., že pokud byl žalobce povinen nepokračovat v činnosti ředitele Domova Matky Rosy, bylo to v souladu s § 574 odst. 3 obchodního zákoníku, a proto nemohlo dojít ze strany žalovaného k porušení povinnosti žalobci „přidělovat práci a odměňovat ho“, a že pokud žalobce pro žalovaného ani pro Domov Matky Rosy nevykonával žádnou činnost, nemohl mu vzniknout ani nárok na odměnu (§ 574 odst. 4 obchodního zákoníku) a proto mu ani nevyplacením odměny za měsíce 11/2012 až 2/2013 nemohla vzniknout žádná finanční újma, kterou by měl hradit žalovaný. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že v § 66 obchodního zákoníku je stanoveno, jaká plnění lze poskytnout řediteli, přičemž poskytnutí plnění, které žalobce učinil předmětem řízení nelze dle žalovaného podřadit pod žádný tam upravený případ, nehledě na to, že přiznání žalované částky by bylo v rozporu s dobrými mravy a též v rozporu s § 66 odst. 3 obchodního zákoníku, a to s ohledem na chování žalovaného, který chtěl za situace, kdy věděl, že jeho angažmá u žalovaného skončí „podvodnou quasinovací“ smlouvy o výkonu funkce získat na úkor žalovaného částku 180.000 Kč na odstupném (viz rozsudku Okresního soudu Brno-venkov sp. zn. 33 C 114/2012), k tíži účtu Domova Matky Rosy proplácel své soukromé dluhy ve výši cca 37.000 Kč (viz pravomocný rozsudek Okresního soudu Brno-venkov sp. zn. 4 C 138/2014), opakovaně po žalovaném požadoval další a další dotace na provoz Domova Matky Rosy a sám se vyjádřil v tom smyslu, že chce svými peněžitými nároky žalovaného trestat (viz vyjádření v řízení Okresního soudu Brno-venkov sp. zn. 14 C 135/2014). V neposlední řadě žalovaný poukázal též na skutečnost, že smlouva o výkonu funkce ze dne 1. 1. 2011 nezavazovala žalovaného k jakémukoli peněžitému plnění, veškerá taková plnění měl žalobci poskytovat Domov Matky Rosy, tj. zcela odlišný subjekt od žalovaného, a že to byly předsedkyně a členka správní rady Domova Matky Rosy, kdo dal žalobci výpověď a výkon funkce a přístup do kanceláře mu byl rovněž znemožněn novým vedením Domu Matky Rosy a nikoli žalovaný, který má za to, že v projednávané věci není z uvedeného důvodu pasivně věcně legitimován. S ohledem na uvedené skutečnosti žalovaný navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výrocích I. a III. změnil tak, že žalobu zamítne a žalobce zaváže k povinnosti zaplatit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů.

5. Žalobce ve vyjádření k odvolání navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Skutečnosti uvedené žalovaným v odvolání označil za nedůvodné a ztotožnil se se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně.
6. Odvolací soud po zjištění, že objektivně i subjektivně přípustné odvolání (§ 201 a 202 a contrario o.s.ř.) bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a z důvodů podle § 205 odst. 2 písm. b/, d/ a g/ o.s.ř., přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v mezích podaného odvolání a v tomto rozsahu i řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212, 212a o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
7. Vzhledem k tomu, že žalobce učinil předmětem řízení nárok na náhradu škody, která mu měla vzniknout v měsících 11/2012 až 2/2013, je třeba věc posuzovat podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění účinném do 31. 12. 2011 (dále jen „obchodní zákoník“).
8. Soudem I. stupně bylo zjištěno, a mezi účastníky není sporné, že žalovaná je zřizovatelem Domova Matky Rosy, jehož statutárním zástupcem (ředitelem) byl v době od 2. 3. 2007 (tj. od jeho zřízení) do 4. 11. 2012 ředitel, kterým byl v uvedeném období žalobce, který uzavíral každoročně s žalovaným jakožto se zřizovatelem Domova Matky Rosy smlouvu o výkonu funkce. Dále bylo zjištěno, a ani správnost těchto zjištění nebyla žalovaným zpochybněna, že dne 1. 1. 2011 účastníci uzavřeli smlouvu o výkonu funkce ředitele, která nabyla platnosti a účinnosti téhož dne, že smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou s tím, že bylo dohodnuto, že výpovědní doba je pro obě smluvní strany tříměsíční a začíná běžet prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně; ve smlouvě bylo dále stanoveno, že vzájemné vztahy smluvních

91/2018

stran smlouvou neupravené se řídí obchodním zákoníkem a dalšími obecně platnými právními předpisy, že Dům Matky Rosy řediteli (tj. žalobci) poskytne prostory potřebné pro výkon funkce, a to po dobu výkonu této funkce a bude mu vyplácet „měsíční plat“ ve výši 27.000 Kč měsíčně, že žalovaný dne 25. 9. 2012 schválil a vydal nové Stanovy Domova Matky Rosy jako nedílnou součást zakládací listiny, podle kterých se statutárním orgánem Domova Matky Rosy stala Správní rada Domova Matky Rosy a současně žalobce s účinností ke dni doručení výpisu z Rejstříku evidovaných právnických osob Ministerstvem kultury ČR obsahujícího schválené změny statutárního orgánu Domova Matky Rosy odvolal z funkce statutárního zástupce a ředitele Domova Matky Rosy s tím, že smluvní vztah žalobce jako ředitele Domova Matky Rosy fakticky skončí „v příslušné právní lhůtě“, a zjištěno bylo i tom, že dne 8. 11. 2012 Správní rada Domova Matky Rosy jakožto jeho nový statutární orgán vypověděla žalobci veškeré mandátní a příkazní smlouvy a vypověděla mu jakékoliv další smlouvy zmocňující ho jednat za Domov Matky Rosy. Vzhledem k tomu, že žalovaný v odvolání nepochybně ani zjištění soudu I. stupně o tom, že žalobci byla za měsíc 11/2012 vyplacena odměna za výkon funkce statutárního zástupce (ředitele) Domova Matky Rosy pouze za 2 pracovní dny z celkových 22 pracovních dnů a v měsících 12/2012 až 2/2013 mu nebylo vyplaceno na této odměně ničeho, zůstalo sporným pouze to, zda žalovaný porušil své povinnosti vyplývající pro něj ze smluvního vztahu s žalobcem (tj. ze smlouvy o výkonu funkce ze dne 1. 1. 2011) a pokud ano, zda žalobci v příčinné souvislosti s tímto porušením vznikla jím tvrzená škoda.

9. Podle § 66 odst. 2 obchodního zákoníku vztah mezi společností a osobou, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního či jiného orgánu společnosti anebo společníkem při zařizování záležitostí společnosti, se řídí *přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze zákona nevyplývá jiné určení práv a povinností*. Závazek k výkonu funkce je závazkem osobní povahy. Smlouva o výkonu funkce musí mít písemnou formu a musí být schválena valnou hromadou nebo písemně všemi společníky, kteří ručí za závazky společnosti neomezeně.
10. Ze shora uvedených zjištění je nepochybné, že žalobce byl statutárním orgánem Domova Matky Rosy (a to v době, kdy tímto statutárním orgánem byl ředitel), a že vztah mezi účastníky se řídil smlouvou o výkonu funkce (v posuzovaném období ve znění účinném od 1. 11. 2011), kterou žalobce s žalovaným jakožto se zřizovatelem Domova Matky Rosy, který jej do funkce statutárního orgánu Domova Matky Rosy ustanovil (tuto skutečnost potvrdil žalovaný též v odvolacím řízení), uzavřel. Ze smlouvy o výkonu funkce přitom vyplývala dohoda účastníků o tom, že smlouva se sjednává na dobu neurčitou a může být vypovězena kterýmkoliv z nich s tříměsíční výpovědní lhůtou. I když se s ohledem na shora citovaný § 66 odst. 2 obchodního zákoníku předmětná smlouva o výkonu funkce přiměřeně řídila ustanoveními obchodního zákoníku o smlouvě mandátní, je irelevantní žalovaným akcentovaná skutečnost, že mandátní smlouvu lze vypovědět kdykoli (srov. § 574 obchodního zákoníku), neboť ustanovení o mandátní smlouvě upravená v § 566-576 obchodního zákoníku nejsou ustanoveními, od kterých by se smluvní strany nemohly odchýlit (srov. § 263 obchodního zákoníku). Proto pokud si účastníci sjednali pro výpověď smlouvy tříměsíční výpovědní lhůtu, bylo toto ujednání výsledkem jejich dohody a svobodné vůle a bylo na nich, aby svou dohodu dodrželi. Žalovaný však své závazky ze smlouvy porušil, neboť dne 25. 9. 2012 schválil změnu stanov Domova Matky Rosy, v důsledku které došlo ke změně statutárního orgánu Domova Matky Rosy, kterým již neměl být ředitel nýbrž Správní rada Domova Matky Rosy, a současně téhož dne žalobce z funkce statutárního orgánu (ředitele) Domova Matky Rosy odvolal, *aniž by předtím smlouvu o výkonu funkce vypověděl a ke uvedeným krokům přistoupil až po uplynutí výpovědní doby sjednané pro výpověď smlouvy*. Vzhledem k tomu, že od 5. 11. 2012 již statutárním zástupcem Domova Matky Rosy nebyl ředitel, nýbrž Správní rada Domova Matky Rosy (tj. kolektivní orgán), nemohl žalobce funkci, na kterou se smlouva o výkonu funkce ze dne 1. 11. 2011 vztahovala, fakticky vykonávat, a to ne proto, že mu následně byly novým statutárním orgánem Domova Matky Rosy vypovězeny smlouvy a plné moci a že ho

91/2018

představitelé Domova Matky Rosy pro prostor Domova již nepustili, ale v důsledku výše popsaného jednání žalovaného, kterým žalobci znemožnil vykonávat funkci statutárního orgánu (ředitele) Domova Matky Rosy aniž by postupoval účastníky dohodnutým a smlouvou předvídaným způsobem. Lze tedy uzavřít, že žalovaný shora popsaným jednáním porušil ujednání účastníků o výpovědi smlouvy o výkonu funkce ze dne 1. 11. 2011, v důsledku tohoto porušení smlouvy žalovaným žalobce nemohl funkci statutárního orgánu Domova Matky Rosy vykonávat již od 5. 11. 2012, a proto pokud mu nebyla za část měsíce 11/2012 (konkrétně za 20 pracovních dní z celkových 22) a za měsíce 12/2012 až 2/2013 vyplacena odměna, která mu podle smlouvy o výkonu funkce ze dne 1. 1. 2011 jakožto statutárnímu zástupci (řediteli) Domova Matky Rosy náležela ve výši 27.000 Kč měsíčně, částka, která mu takto ušla představuje škodu, vzniklou v příčinné souvislosti se shora popsaným protiprávním jednáním. Výše škody spočívající v nevyplacené odměně činí za 20 pracovních dnů měsíce 11/2012 24.545 Kč (27.000 Kč sjednaná měsíční odměna : 22 pracovními dny v měsíci x 20 neproplacených dnů) a 27.000 Kč za každý z měsíců 12/2012 až 2/2013, celkem 105.545 Kč. Závěr soudu I. stupně o tom, že nárok na náhradu škody, který žalobce učinil předmětem řízení, je důvodný je proto správný stejně jako závěr, že k náhradě škody je v projednávané věci pasivně věcně legitimován žalovaný – žalobce se totiž nedomáhal plnění ze smlouvy (tj. plnění, které mu měl platit Domov Matky Rosy), nýbrž náhrady škody vzniklé v příčinné souvislosti s jednáním žalovaného (viz shora); ze stejného důvodu je proto irelevantní též odkaz žalovaného na právní úpravu obsaženou v § 66 odst. 3 obchodního zákoníku.

11. S ohledem na všechny uvedené skutečnosti odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný za použití § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně rozhodnutí o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci zákonný úrok z prodlení (srov. § 1968 a § 1958 o. z., § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.) a včetně rozhodnutí o nákladech řízení, k jejichž zaplacení byl žalovaný zavázán (s přihlédnutím k výsledku řízení) zcela v souladu s § 142 odst. 3 o.s.ř.
12. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto za použití § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. tak, že žalovaný byl zavázán k povinnosti zaplatit žalobci na jejich náhradě částku 11.280 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Aleše Pillera (§ 149 odst. 1. § 160 odst. 1 o.s.ř.). Uvedená částka sestává z odměny na zastoupení advokátem za 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast u jednání odvolacího soudu) á 5.340 Kč (§ 7 bod 5., § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. g/ a k/ vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a ze dvou částek paušální náhrady hotových výdajů advokáta á 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání za podmínek § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Okresního soudu Brno-venkov; přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen odvolací soud.

Brno 31. července 2019

Mgr. Monika Kyselová v. r.
předsedkyně senátu